

Evaluarea riscurilor și gestionarea expunerii personalului din domeniul sănătății în contextul COVID-19

Ghid provizoriu

18 Martie 2020

Dovezile actuale sugerează că virusul care provoacă COVID-19 este transmis între oameni prin contact strâns și picături. Persoanele cu cel mai mare risc de a dobândi boala sunt cele care sunt în contact cu sau care îngrijesc pacienții cu COVID-19. Acest lucru situează în mod inevitabil personalul din domeniul sănătății (PDS) în rândul celor cu risc înalt de infecție. Protejarea PDS este extrem de importantă pentru OMS. Înțelegerea modului în care expunerea PDS la virusul COVID 19 se traduce în risc de infecție este esențială pentru formularea recomandărilor de prevenire și control al infecției (PCI). Acest formular de colectare a datelor și instrumentul de evaluare a riscurilor pot fi utilizate pentru a identifica încălcările recomandărilor pentru PCI și pentru a defini politicile care vor atenua expunerea PDS și infecțiile nosocomiale.

Acest instrument este destinat unităților care acordă asistență medicală pacienților cu COVID-19. Formularul trebuie completat pentru toți membrii personalului care au fost expuși la un pacient cu COVID-19 confirmat. Acest instrument ajută la evaluarea riscurilor pentru personalul sanitar după expunere și oferă recomandări pentru gestionarea acestora.

Obiectivele sunt:

- Stabilirea categoriei de risc pentru fiecare membru al personalului sanitar după expunerea la un pacient COVID-19 (vezi mai jos Partea 1: Formularul de evaluare a riscului la expunerea la virus COVID-19 pentru personalul sanitar);
- Gestionarea personalului sanitar expus în funcție de risc (a se vedea mai jos partea 2: Managementul personalului din sănătate expuși la virusul COVID-19).

Uitățile sanitare care folosesc aceste formulare sunt încurajate să partajeze date anonimizate cu OMS pentru a primi îndrumări legate de prevenirea și controlul infecției. Datele partajate cu OMS nu ar trebui să includă nicio informație de identificare personală (întrebările 2A, 2B și 2G).

Partea 1: Formular de evaluare a riscului de expunere la virus COVID-19 pentru personalul din domeniul sănătății

1. Informații pentru intervievator	
A. Numele intervievatorului:	
B. Data interviului (ZZ/LL/AAAA):	___/___/_____
C. Număr de telefon al intervievatorului:	
D. PDS are antecedente de ședere în același mediu gospodăresc sau în clasă cu un pacient COVID-19 confirmat?	☐ Da ☐ Nu
E. PDS are istoric de călătorie împreună, în imediata apropiere (până la 1 metru) cu un pacient confirmat COVID-19 în orice mijloc de transport?	☐ Da ☐ Nu

Da la întrebările 1 D - 1E este considerată expunere comunitară la COVID-19. Personalul sanitar respectiv ar trebui gestionat ca atare. Recomandările privind managementul din partea a 2-a: Managementul personalului din domeniul sănătății expus la virusul COVID-19 se aplică numai expunerii în mediul serviciilor de sănătate.

2. Informații privind personalul sanitar	
A. Nume:	
B. Prenume:	
C. Vârsta	
D. Sex:	☐ Masculin ☐ Feminin ☐ Preferă să nu răspundă
E. Oras:	
F. Țară:	
G. Date contact (număr de telefon):	
H. Tip de personal:	☐ Medic ☐ Asistent medical ☐ Tehnician, asisten medical radiologie ☐ Terapeut fizic ☐ Terapeut respirator ☐ Nutriționist/dietician ☐ Moașă ☐ Farmacist ☐ Tehnician farmacist ☐ Personal de laborator ☐ Personal de la recepție ☐ Brancardier ☐ Personal de la bucătărie ☐ Personal de curățenie ☐ Altul (specificați):
I. Tip de unitate sanitară:	Marcați toate care se aplică: ☐ Ambulator ☐ Unitate primiri urgențe ☐ Unitate medicală ☐ Unitate de terapie intensivă ☐ Servicii de curățenie ☐ Laborator ☐ Farmacie ☐ Altul (specificați):
3. Informațiile despre interacțiunea personalului medical cu pacient COVID-19	
A. Data primei expuneri a personalului medical la pacientul COVID-19 confirmat:	Data (ZZ/LL/AAAA): ___/___/_____ ☐ Necunoscut
B. Numele unității de asistență medicală în care pacientul a primit îngrijire:	
C. Tipul de unitate de furnizare a serviciilor medicale:	☐ Spital ☐ Ambulatoriu ☐ Cabinet de îngrijiri primare ☐ Îngrijiri la domiciliu pentru pacienți cu simptome medii ☐ Altul (specificați):
D. Oraș:	
E. Țară:	
F. Pacienți COVID-19 multipli în unitatea sanitară	☐ Da ☐ Nu ☐ Necunoscut Dacă da, numărul de pacienți (aproximativ dacă nu se cunoaște numărul exact):

4. Activități efectuate de personalul sanitar cu pacientul COVID-19 în unitatea de îngrijire a sănătății	
A. Ați oferit îngrijiri directe unui pacient confirmat cu COVID-19?	☐ Da ☐ Nu ☐ Necunoscut
B. Ați avut un contact față în față (până la 1 metru) cu un pacient confirmat cu COVID-19 într-o unitate de asistență medicală?	☐ Da ☐ Nu ☐ Necunoscut
C. Ați fost prezent când au fost efectuate proceduri generatoare de aerosoli pacientului? Vezi mai jos pentru exemple	☐ Da ☐ Nu ☐ Necunoscut
- Dacă da, ce tip de procedură?	☐ Intubație traheală ☐ Tratament nebulizator ☐ Aspirarea deschisă a căilor aeriene ☐ Colectarea de spută ☐ Traheotomie ☐ Bronhoscopie ☐ Resuscitare cardiopulmonara ☐ Altul (specificați):
D. Ați avut contact direct cu mediul în care a fost îngrijit un pacient confirmat cu COVID-19? De exemplu pat, lenjerie, echipament medical, baie etc.	☐ Da ☐ Nu ☐ Necunoscut
E. Ați fost implicat în interacțiuni de asistență medicală (plătite sau neplătite) într-o altă unitate medicală în perioada de mai sus?	☐ Altă unitate de îngrijire a sănătății (publică sau privată) ☐ Ambulanță ☐ Îngrijiri la domiciliu ☐ Nu în altă unitate

Dacă personalul medical răspunde „Da” la oricare dintre întrebările 4A - 4D, persoana respectivă ar trebui considerată ca fiind expusă la virusul COVID-19.

5. Respectarea procedurilor de prevenire și control al infecțiilor în timpul interacțiunilor pentru oferirea de asistență medicală	
Pentru următoarele întrebări, vă rugăm să cuantificați frecvența cu care ați purtat echipament de protecție persoanlă, după cum se recomandă: „Întotdeauna, după cum se recomandă” înseamnă mai mult de 95% din timp; „De cele mai multe ori” înseamnă 50% sau mai mult, dar nu 100%; „Ocazional” înseamnă între 20% și 50% și „Rareori” înseamnă mai puțin de 20%.	
A. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu un pacient cu COVID-19, ați purtat echipament personal de protecție?	☐ Da ☐ Nu
- Dacă da, pentru fiecare articol de mai jos, indicați cât de des l-ați folosit:	
- 1. Mănuși de unică folosință	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 2. Mască medicală	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 3. Scut pentru față sau ochelari / ochelari de protecție	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional

	☐ Rar
- 4. Halat de unică folosință	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
B. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul cu COVID-19, ați îndepărtat și înlocuit echipamentul de protecție personală conform protocolului (de exemplu, când masca medicală s-a udat, ați aruncat echipamentul de protecție personală umed în coșul de gunoi, ați efectuat igiena mâinilor etc.)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
C. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor înainte și după atingerea pacientului cu COVID-19 (fie că purtați fie că nu purtați mănuși)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
D. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor înainte și după efectuarea oricărei proceduri curate sau aseptice (de exemplu, în timp ce introduceți un cateter vascular periferic, cateter urinar, intubație etc.)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
E. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor după expunerea la lichidul corporal?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
F. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor după ce ați atins lucrurile din jurul pacientului (pat, mâner de ușă, etc.), chiar dacă purtați mănuși?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
G. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu pacientul cu COVID-19, au fost decontaminate frecvent suprafețele cu grad de atingere înaltă (de cel puțin trei ori pe zi)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar

6. Respectarea măsurilor de prevenire și control al infecțiilor atunci când se efectuează proceduri generatoare de aerosoli (de exemplu, intubație traheală, tratament nebulizator, aspirație pe căile aeriene, colectarea sputei, traheotomie, bronhoscopie, resuscitare cardiopulmonară, etc.)	
Pentru următoarele întrebări, vă rugăm să cuantificați frecvența cu care ați purtat echipament de protecție personală, după cum se recomandă: „Întotdeauna, după cum se recomandă” înseamnă mai mult de 95% din timp; „De cele mai multe ori” înseamnă 50% sau mai mult, dar nu 100%; „Ocazional” înseamnă între 20% și 50% și „Rareori” înseamnă mai puțin de 20%.	
A. În timpul procedurilor de generare a aerosolului la un pacient COVID-19, ați purtat echipament personal de protecție?	☐ Da ☐ Nu
- Dacă da, pentru fiecare articol de mai jos, indicați cât de des l-ați utilizat:	
- 1. Mănuși de unică folosință	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 2. mască N95 (sau respirator echivalent)	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 3. Scut pentru față sau ochelari / ochelari de protecție	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat

	☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 4. Halat de unică folosință	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
- 5. Șorț impermeabil	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
B. În timpul procedurilor cu generare de aerosoli la pacientul cu COVID-19, ați îndepărtat și înlocuit echipamentul de protecție personală conform protocolului (de exemplu, când masca medicală s-a udat, ați aruncat masca umedă în coșul de gunoi, ați efectuat igiena mâinilor etc.)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
C. În timpul procedurilor cu generare de aerosoli la pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor înainte și după atingerea pacientului cu COVID-19, indiferent dacă purtați mănuși?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
D. În timpul procedurilor cu generare de aerosoli la pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor înainte și după efectuarea oricărei proceduri curate sau aseptice?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
E. În timpul procedurilor cu generare de aerosoli la pacientul cu COVID-19, ați efectuat igiena mâinilor după ce ați atins obiectele din jurul pacientului (pat, mâner de ușă etc.), indiferent dacă purtați mănuși?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar
F. În timpul procedurilor cu generare de aerosoli la pacientul cu COVID-19, au fost decontaminate frecvent suprafețele cu grad de atingere înaltă (de cel puțin trei ori pe zi)?	☐ Întotdeauna, așa cum este recomandat ☐ Majoritatea timpului ☐ Ocazional ☐ Rar

7. Accidente cu material biologic	
A. În timpul unei interacțiuni de asistență medicală cu un pacient cu COVID-19, ați avut vreun tip de accident cu fluide corporale / secreții respiratorii? Vezi mai jos pentru exemple	☐ Da ☐ Nu
- Dacă da, ce tip de accident?	☐ Stropire cu lichid biologic / secreții respiratorii în membrana mucoasă a ochilor ☐ Stropire cu lichid biologic / secreții respiratorii în mucoasa gurii / nasului ☐ Stropire cu lichid biologic / secreții respiratorii pe piele cu soluție de continuitate (zgâriată) ☐ Accident de tip puncție / tăietură cu orice material contaminat cu lichid biologic / secreții respiratorii

Clasificarea riscurilor personalului sanitar expus la virusul COVID-19

1. Risc ridicat de infecție cu virusul COVID-19

Personalul nu a răspuns 'Întotdeauna, așa cum este recomandat' la întrebările:

- 5A1 – 5G, 6A – 6F

- sau a răspuns ‘Da’ la 7A.

2. Risc scăzut de infecție cu virusul COVID-19

Toate celelalte întrebări

Partea 1: Managementul personalului sanitar expus la virusul COVID-19

Gestionarea personalului medical expus la COVID-19 variază în funcție de clasificarea riscurilor de mai sus.

Recomandări pentru personalul sanitar cu risc ridicat de infecție:

- Opriți toate interacțiunile de asistență medicală cu pacienții pentru o perioadă de 14 zile după ultima zi de expunere la un pacient cu COVID-19 confirmat;
- Testare pentru COVID-19;
- Carantină timp de 14 zile într-un cadru desemnat.¹

Unitățile de asistență medicală ar trebui să:

- Ofere asistență psihosocială personalului sanitar în timpul carantinei sau pe toată durata bolii, dacă se confirmă că personalul sanitar are COVID-19;
- Ofere compensații pentru perioada de carantină și pentru durata bolii sau pentru prelungirea contractului pe durata carantinei / bolii;
- Ofere revizuirea instruirii în domeniul prevenirii și controlului infecțiilor pentru personalul unității de asistență medicală, inclusiv personalul sanitar cu risc ridicat de infecție după 14 zile de carantină.

Recomandări pentru personalul din domeniul sănătății cu risc scăzut pentru COVID-19:

- Auto-monitorizarea temperaturii și simptomelor respiratorii zilnic timp de 14 zile după ultima zi de expunere la un pacient COVID-19, personalul sanitar ar trebui să apeleze la asistența medicală dacă prezintă simptome sugestive de COVID-19;
- Întărirea măsurilor de precauție pentru contact și picături atunci când aveți grijă pentru toți pacienții cu boli respiratorii acute² și precauțiile standard pentru toți pacienții;
- Consolidarea măsurilor de prevenire a aerului pentru procedurile generatoare de aerosoli la toți pacienții cu suspiciune și confirmarea COVID-19;
- Consolidarea utilizării raționale, corecte și coerente a echipamentelor individuale de protecție;³
- Aplicați „Cele 5 momente ale mele pentru igiena mâinilor” recomandate de OMS înainte de a atinge un pacient, înainte de orice procedură curată sau aseptică, după expunerea la fluide corporale, după atingerea unui pacient și după atingerea lucrurilor din jurul unui pacient.⁴
- Practicarea permanentă a etichetei respiratorii.

Referințe

1. WHO Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19): Interim guidance 28 February 2020 ([https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19))).
2. WHO Infection prevention and control during health care when novel coronavirus (nCoV) infection is suspected: Interim guidance 25 January 2020 ([https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected-20200125](https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected-20200125)).
3. WHO Infection prevention and control during health care when novel coronavirus (nCoV) infection is suspected: Interim guidance 25 January 2020 ([https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected-20200125](https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected-20200125)).
4. WHO guidelines on hand hygiene in health care: first global patient safety challenge – clean care is safer care. Geneva: World Health Organization; 2009 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/44102>).

WHO continues to monitor the situation closely for any changes that may affect this interim guidance. Should any factors change, WHO will issue a further update. Otherwise, this interim guidance document will expire 2 years after the date of publication.

© World Health Organization 2020. All rights reserved.

Acest document nu poate fi revizuit, rezumat, citat, reprodus, transmis, distribuit, tradus sau adaptat, parțial sau integral, sub nicio formă sau prin orice mijloace fără permisiunea Organizației Mondiale a Sănătății.

WHO reference number: WHO/COVID-19/HCW_risk_assessment/2020.2